

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет систем і засобів масової комунікації
Кафедра реклами і зв'язків з громадськістю

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної роботи

(підпис)
_____._____.20__р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДІАСИСТЕМИ

Дніпро
2017

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні засади та практичні аспекти розвитку сучасних світових медіасистем, які створені на основі дослідження Галлін Д., Манчіні П.: Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Медіасистеми» є формування у слухачів системи знань щодо історії та сучасного стану засобів масової інформації у демократичних країнах, створення та тенденцій розвитку сучасних медіасистем.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Медіасистеми» - засвоєння студентами схожості і відмінності медіасистем, політичних, соціальних та економічних чинників, що визначають їх розвиток. Розглянути три головні моделі розвитку ЗМІ у демократичних країнах, з'ясувати, яку роль вони відіграють у політичному і соціальному житті, а також особливо актуальні в сучасному українському контексті питання взаємодії ЗМІ і політики, проблеми політичної комунікації у демократичних державах, організації громадського мовлення, майбутнього ЗМІ.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- як ЗМІ і політика взаємодіють у сучасному світі;
- якими є основні моделі стосунків медіа і політики у демократичних країнах;
- у чому полягають особливості північноатлантичної, середземноморської та північноєвропейської моделей;
- як організовано суспільне мовлення у демократичних державах;
- чому системи суспільного мовлення у різних демократичних країнах значно відрізняються одна від одної.

вміти:

- визначати схожості і відмінності медіасистем, політичних, соціальних та економічних чинників, що визначають їх розвиток;
- три головні моделі розвитку ЗМІ у демократичних країнах;
- пояснити, яку роль вони відіграють у політичному і соціальному житті, а також особливо актуальні в сучасному українському

контексті питання взаємодії ЗМІ і політики, проблеми політичної комунікації у демократичних державах, організації громадського мовлення, майбутнього ЗМІ.

Міждисциплінарні зв'язки: базується на вивченні нормативних дисциплін: "Міжнародні економічні відносини", "Міжнародна економіка", «Регіональна та економічна інтеграція в сучасному світі»

Програма навчальної дисципліни МОДУЛЬ 1

Змістовний модуль 1

Тема 1. Суспільна комунікація за демократії: від "чотирьох теорій" до "трьох моделей.

Чотири теорії преси Ф. Сіберта, Т. Пітерсона та В. Шрамма. Переваги та вади «Чотирьох теорій». Три моделі ЗМІ Д. Галліна і П. Манчіні.

Тема 2. Три моделі медіасистеми сучасних демократичних держав та параметри їх виокремлення.

Що таке «моделі медіасистем». Роль порівняльного аналізу у виділенні моделей медіасистем. Параметри порівняння сучасних медіасистем. Три моделі медіасистем сучасних демократичних держав.

Тема 3. Відображення національних, історичних, соціальних та культурних особливостей у медіасистемах.

Середземноморська модель, або модель поляризованого плюралізму. Північно/центральноевропейська, або корпоративістська модель. Північноатлантична, або ліберальна модель.

Змістовний модуль 2

Тема 1. Система громадського мовлення у демократичних країнах.

Три моделі ЗМІ. Громадське мовлення у країнах середземноморської моделі, або моделі поляризованого плюралізму. Громадське мовлення у країнах північно/центральноевропейської, або демократичної корпоративістської моделі. Громадське мовлення у країнах північноатлантичної, або ліберальної моделі.

Тема 2. Тенденції розвитку медіасистем наприкінці ХХ- початку ХХІ століття.

Загальні моделі організації громадського мовлення у демократичних країнах. Тенденції розвитку медіасистем у країнах середземноморської моделі, або моделі поляризованого плюралізму. Тенденції розвитку медіасистем у країнах північно/центральноєвропейської, або демократичної корпоративістської моделі. Тенденції розвитку медіасистем у країнах північноатлантичної, або ліберальної моделі. Сучасна медіасистема України.

Мова викладання: українська.

Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік.

Рекомендована література

- 1.Галлін Д., Манчіні П. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики. К.: Наука, 2008.
- 2.Дэннис Э., Мэррил Д. Беседы о масс-медиа. М., 1997.
- 3.Сиберт Ф., Шрамм У., Питерсон Т. Четыре теории прессы. М.: Национальный институт прессы, Вагриус, 1998.

Додаткова література

1. Comparing Media Systems Beyond the Western World / Ed. by Daniel C. Hallin and Paolo Manchini. Cambridge, 2012.
- 2.Rodney Benson. 2004. "La fin du Monde: Tradition and Change in the French Press." *French Politics, Culture & Society*, 22(1): 108-126.
- 3.Jesper Strömbäck and Daniela V. Dimitrova. 2006. "Political and Media Systems Matter: A Comparison of Election News Coverage in Sweden and the United States." *Press/Politics*, 11(4): 131–147
- 4.Pippa Norris, *A Virtuous Circle: Political Communications in Postindustrial Societies*. New York: Cambridge University Press, 2000. Pp. 120–136.
- 5.Leopoldina Fortunati. 2005. "Mediatization of the Net and Internetization of the Mass Media." *Gazette* 67 (1): 27–44.
- 6.Van der Wurff, Richard. 2005. "Impacts of the Internet on Newspapers in Europe: Conclusions." *Gazette* 67 (1): 107–20.
- 7.Jan Nederveen Pieterse. 2004. *Globalization and Culture: Global Mélange*. New York: Rowman & Littlefield.